

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

Thermo
SCIENTIFIC

Generálním sponzorem Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci je firma ThermoFisher Scientific s.r.o. spolu s partnery PragoLab s.r.o. a Nicolet CZ s.r.o.

BULLETIN
SPEKTROSKOPICKÉ SPOLEČNOSTI
JANA MARKA MARCI

160

srpen 2013

<http://www.spektroskopie.cz>
e-mail sekretariátu: immss@spektroskopie.cz
telefonní číslo sekretariátu: 722 554 326

Zomrel Prof. Dr. Kurt Laqua

Prof. Eduard Plško, DrSc.

Naplnený život sa skončil
11.5.1919 – 10.4.2013

V požehnanom veku dokončil v Mníchove svoju pozemskú púť jeden z najvýznamnejších spektrochemikov druhej polovice dvadsiateho storočia.

Prof. Dr. Kurt Laqua sa narodil v Sliezskeom meste Neisse (dnešné mesto Nysa v juhozápadnom Poľsku). Po maturite chcel študovať fyziku na Univerzite v Breslau (dnešná Wrocław), avšak druhá svetová vojna z naho urobila vojaka, ktorý sa až po jej šťastnom prežití zapísal na štúdium fyziky na Univerzite v Bonne, kde roku 1951 promoval z problematiky štúdia iskrových výbojov. Po skončení univerzitného štúdia odišiel do Juhoafrickej republiky kde pracoval v oblasti štúdia spektroskopických zdrojov žiarenia na Councille pre vedecký a priemyslový výskum v Pretorii, pod vedením významného spektrochemika Dr. Albertusa Strassheima. Počas svojho pobytu sa oženil s tam pracujúcou geochemičkou, Dr. Luise Camerer, mníchovskou rodáčkou zo starej rozvetvanej

významnej bavorskej rodiny, s ktorou žil v harmonickom i keď bezdetnom manželstve až do svojej smrti.

Roku 1958 prešiel Dr. Laqua na Ústav spektroskopie a užitej spektrochémie v Dortmunde (SRN), kde pracoval vo funkcii vedúceho pracovnej skupiny optickej atómovej spektroskopie až do odchodu do dôchodku v roku 1984.

Vo svojej vedeckej práci sa venoval štúdiu spektrochemických vlastností nízko-, stredne- i vysokonapäťovej iskry, s osobitnou pozornosťou na tzv. difúziu iskry, elektrického oblúka, možnostiam využitia výboja s plochou katódou, laserovej ablácii, hardverovým i softverovým problémom spektrálnych zariadení, hodnoteniu kvality dosiahnutých výsledkov, najmä s ohľadom na ich metrologické parametre, ako je dôkazuschopnosť, presnosť a správnosť, ako aj ďalším fundamentálnym otázkam optickej atómovej spektroskopie. Na uvedenom širokom odbornom poli dosiahol rad významných medzinárodne uznávaných výsledkov zverejnených v početných publikovaných vedeckých prácach, prezentovaných aj ako vyzvaný prednášajúci na viacerých Medzinárodných spektroskopických kolokviách, a ďalších medzinárodných odborných konferenciách, seminároch, školeniach a iných podujatiach, ako aj vo svojej pedagogickej činnosti v prednáškach na Univerzite v Düsseldorfe, kde sa v r. 1973 habilitoval a roku 1978 bol menovaný profesorom. Všetky jeho vystúpenia sa vyznačovali vysokou odbornosťou pri brilantnom podaní vedecky presne koncipovaného a podaného obsahu.

Prof. Laqua bol popri svojej významnej vedeckej, publikačnej a vedecko- propagačnej činnosti aj mimoriadne schopným organizátorom. Bol členom a funkcionárom viacerých odborných organizácií, podieľal sa na organizovaní Medzinárodného spektroskopického kolokvia v Heidelbergu v roku 1971 a bol hlavným organizátorom takéhoto celosvetovo významného podujatia v roku 1985 v Garmisch Partenkirchen. Bol editorom odborne uznávaného časopisu *Spectrochimica Acta B* a členom ako aj predsedom Komisie V.5: „Spektrálne a iné optické metódy analýzy“ pri Medzinárodnej únii pre čistú a užitú chémiu, kde svojimi znalosťami a schopnosťou presného formulovania problémov významne prispel ku spracovaniu viacerých medzinárodných projektov riešených v danej komisii. Za svoje vedecké a organizačné nasadenie bol nositeľom početných hodnotení a vedeckých ocenení.

Prof. Laqua bol veľkým priaznivcom Československa, kde sa v roku 1963 zúčastnil na odbornom seminári o budení optických spektier,

ktorý som organizoval vo Smoleniciach. Tento seminár sa zapísal do dejín európskej spektroskopie, ako prvé odborné podujatie, na ktorom sa stretli významní vedci zo železnom oponou rozdelených východných a západných krajín, a to z Československa, Poľska, Maďarska, Nemeckej demokratickej republiky na jednej a z Rakúska, Nizozemska, Francúzska a Spolkovej republiky Nemecko na druhej strane. Tuná, medzi Prof. Laquom a mnou uskutočnený prvý oficiálny kontakt sa rozrástol z odbornej úrovne do priateľských, možno povedať rodinných stykov najmä v roku 1965, počas môjho jednoročného študijného pobytu na Ústave spektroskopie a aplikovanej spektrochémie v Dortmunde, kde som pracoval v ním vedenej odbornej skupine. S povďakom spomínam na jeho pomoc pri zaisťovaní môjho ubytovania, ako aj začlenenia sa do tamojšej spoločnosti. Laquových, vtedy ešte nový moderný dom, postavený na návrší, s preskleným výhľadom do širokého okolia, zanechal nielen svojou architektonickou exkluzivitou, ale aj vďaka vysokointeligentnej a spoločensky mimoriadne schopnej manželke Luisi svojim vyhláseným pohostinstvom, v každom z početných návštevníkov silný dojem. Bol to pohostinstvom známy dom spoločenských stretnutí vybranej spoločnosti, rodinných koncertov, v ktorom som mal možnosť nadobudnúť neformálne stretnutia a kontakt s viacerými významnými vedeckými osobnosťami, čo taktiež významne pomohlo rozvoju našej spektroskopie.

Vzhľadom na to, že v danom socialistickom - komunistickom období bolo mimoriadne ťažké, čo dnešní mladší spolupracovníci už prijímajú s určitým nepochopením spojeným s povzneseným úsmevom, zaobstaráť si zo Západu odbornú literatúru a najmä cestovať do „kapitalistických“ krajín za účelom študijného pobytu, alebo účasti na vedeckom podujatí, riešili sme danú situáciu nedostatku vedeckých informácií byrokraticky pomerne jednoduchším pozývaním významných západných vedcov k nám na prednášky o novom progresívnom vývoji vedeckých poznatkov.

Môj prakticky už priateľský vzťah s Prof. Laquom, viedol k tomu, že tento medzinárodne uznávaný vedec prijal prakticky každé naše pozvanie na rôzne semináre, sympóziá, konferencie a pod., kde nás vo svojich početných, vždy perfektne spracovaných prednáškach informoval o najnovších trendoch a ich prínose ku rozvoju spektroskopie. Ďalším príspevkom Prof. Laqu bola jeho neobmedzená ochota pomôcť nám pri zaobstarávaní spektrálne čistých chemikálií a prepotrebných referenčných materiálov, čo v niektorých prípadoch bolo ozaj na hranici vtedajších nezmyselných predpisov. Štát

chcel na nás analytické podklady pre rôzne kampane (vzácné zeminy, zlato a pod.), ale nepostaral sa o nič k tomu potrebné. Riskovali sme, ale dosiahli sme potrebný cieľ. Všetky uvedené skutočnosti treba hodnotiť ako mimoriadny príspevok Prof. Laqua ku rozvoju našej spektroskopie, za čo bol ocenený udelením najvyššieho stupňa vďaka, medailou Jana Marca Marci z Kronlandu, ktorú som mu osobne odovzdal v roku 1984 pri príležitosti Československej spektroskopickkej konferencie v Českých Budejoviciach.

Záverom chcem uviesť, že Prof. Laqua bol mimoriadnou osobnosťou nielen z hľadiska jeho príspevku ku rozvoju spektroskopie, ale i z čisto ľudského pohľadu. Bol výrazne náročný nielen na svojich spolupracovníkov, na úroveň dosiahnutých výsledkov, ale samozrejme i na seba. Bol to perfektný diskutér brániaci svojou nezvyčajnou duševnou kapacitou svoje stanovisko, ale pritom bol schopný pod ťarchou predložených dokladov uznať i pravdu druhých, čo nebýva častou ozdobou osobností jeho formátu. Bol milovníkom hudby, sám si konštruoval výkonné reproduktory a oddane z nich užíval hudbu svojich milovaných opier. Vedel sa potešiť z maličkostí, ale podobne aj z telesného pôžitku spôsobeného kvalitným vínom, ktoré vnímal ako cenný dar dokonalého života. K jeho obľúbeným patrili suché extraktívne vína, menovite východoslovenské suché tokajské samorodné.

Pri tomto celkovom hodnotení nášho spoločného učiteľa a podporovateľa, svojho dlhoročného kolegu a priateľa Prof. Kurta Laqua, tejto mimoriadnej, nielen vedeckej, ale i ľudskej osobnosti ma najviac smúti, že som tento opis musel písať v minulom čase, pretože nás už navždy opustil, čo je jediným bezvýnimkovým zákonom, proti ktorému sme bezmocní a neostáva nám len ho akceptovať. Ostávajú nám však spomienky, ktoré by sme si mali natrvalo zachovať.

94. schůze hlavního výboru Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci

Dne 21. června 2013 se konala schůze hlavního výboru naší Společnosti, z jejíhož programu uvádíme hlavní body:

- Výsledky hospodaření za rok 2012 a za první čtvrtletí 2013.
- Vyhlášení Soutěže mladých spektroskopiků 2013.
- Informace o akcích za období leden - červen 2013.

- Informace o stavu příprav ESAS 2014 a 15. česko-slovenské spektroskopické konference.
- Předání medailí Jana Marka Marci profesoru Janu Jančovi a profesoru Reineru Salzerovi.
- Přednáška doc. Straucha u příležitosti 20. výročí Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci.

Kurz ICP 2013

Tomáš Vaculovič

Ve dnech 27.-30. května 2013 se v prostorech Univerzitního kampusu Bohunice konal Kurz ICP 2013 pořádaný Spektroskopickou společností Jana Marka Marci ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou MU. Letos se tohoto kurzu zúčastnilo celkem 56 osob.

V průběhu kurzu bylo prezentováno celkem 25 přednášek, které byly rozděleny do několika tématických okruhů: a) základy ICP, optických a hmotnostních spektrometrů, spektrální a nespektrální interference a zavádění různých typů vzorků do plazmatu; b) základy speciální analýzy v ICP spektrometrii a její využití v analýze reálných vzorků; c) přehled aplikací v analýze vzorků životního prostředí, d) statistické vyhodnocení dat.

V rámci kurzu měli účastníci možnost prohlédnout si i vybavení laboratoří pracoviště LAS, kde byla k vidění lab-made instrumentace LIBS a double-pulse LIBS, spojení zařízení pro laserovou ablací s kvadrupólovým i sektorovým ICP-MS.

Ke kurzu byl současně vydán i sborník přednášek vydaný Spektroskopickou společností Jana Marka Marci (ISBN 978-80-904539-7-5), který všichni účastníci obdrželi při registraci.

Na závěr celého programu byly všem účastníkům předány certifikáty o absolvování kurzu. Příští Kurz ICP spektrometrie se bude konat v roce 2015. Jeho přesný termín bude závčas upřesněn.

Workshop SPECIAČNÍ ANALÝZA

Ondřej Zvěřina

Workshop Spektroskopické společnosti J. M. Marci, zaměřený na speciální analýzu, se letos usídlil ve Skalce u Ježova. Místem setkání se zde stal vinný sklep Skalák. Akci otevřel úvodní řečí prof. Komárek v úterý 4. června, přičemž mnozí z tří desítek

účastníků dorazili již v pondělí večer. Navazující třídní program zahrnoval 24 přednášek. Mimo speciální analýzy se příspěvky týkaly také izolace forem prvků ze vzorků, separačních a frakcionačních postupů a technických řešení.

V první přednášce doc. Dědina přehledně shrnul současné možnosti techniky generování těžkých hydridů a popsal několik aplikací této metody, zejména z oblasti analýzy biologických materiálů. Nejčastěji zmiňované řešení však představovala kombinace ICP-MS s předřazenou chromatografickou separací. Zazněly ale i příspěvky věnující se využití dalších technik, zejména metod atomové spektroskopie. Přestože většina témat se týkala speciace kovů (zejména rtuti a arsenu), do hledáčku pozornosti se dostaly i nekovy (například jod či fosfor) a došlo i na prostorové rozložení prvků v příspěvku dr. Vaculoviče.

Vedle odborných přednášek workshop nabídl účastníkům i další možnosti vyžití. Během středečního volného odpoledne měli zájemci možnost zúčastnit se exkurze na barokní zámek Buchlovice. Počasí se alespoň na tento den umoudřilo a umožnilo deštěm nerušenou návštěvu tohoto šlechtického sídla obklopeného nádhernou zahradou. Kdo do Buchlovic vyrazit nechtěl, mohl využít odpoledne k návštěvě dalšího zámku v Miloticích, hradu Buchlov, nebo města Kyjova. Další doprovodnou akcí byla ve

sklepe neodmyslitelná ochutnávka vín, následovaná živou hudbou a rautem.

Workshop, který se ve Skalce uskutečnil, byl zkrátka přínosný, příjemný a organizačně dobře zvládnutý.

Škola molekulové spektrometrie (spektrofotometrie, luminiscenční spektrometrie a chiroptické metody)

Petr Táborský

Ve dnech 12 - 14. června 2013 se v Univerzitním Kampusu PřF MU v Brně-Bohunicích konala Škola molekulové spektrometrie (spektrofotometrie, luminiscenční spektrometrie a chiroptické metody). Akce, které se zúčastnilo 41 frekventantů z akademické i komerční sféry, se odehrála pod záštitou pana děkana doc. RNDr. Jaromíra Leichmanna, Dr. Školu zaštitilo hned osm sponzorů (PRAGOLAB, HPST, SPECION, RMI, LAO, CHROMSPEC, HILGER a ABL&E). Přestože se jednalo o první kurz Spektroskopické společnosti J. M. M. zaměřený na tuto problematiku, zájem ze strany účastníků, sponzorů i lektorů jasně ukázal, že je možné podobně zaměřenou školu v budoucnu zopakovat.

Seznam přednášek

Prof. Vorlíčková (Biofyzikální ústav AV)
CD spektroskopie a konformační vlastnosti DNA

Prof. Tomáš Polívka (JU)
Ultrarychlá časově rozlišená spektroskopie

Dr. Dominik Heger (MU)
Základy UV-Vis spektrofotometrie

Dr. Petr Táborský (MU)
Úvod do luminiscenční spektrometrie

Doc. Přemysl Lubal (MU)
Luminiscenční senzory

Dr. Petr Táborský (MU)
Časově rozlišená luminiscenční spektroskopie

Prof. Martin Hof (ÚFChJH AV)
Lipid hydration, mobility, aggregation, and nanodomain formation in model membranes characterized by fluorescence techniques

Doc. Hana Sklenářová (Farmaceutická fakulta UK)
Chemiluminiscence

Dr. Ivona Voráčová (AV, Brno)
Optické vlastnosti nanočástic

Dr. Markéta Vaculovičová (CEITEC VUT)
Optická detekce pro separační techniky

Dr. Michal Žitňan (VUT)
Fluorescence lifetime imaging

Dr. Filip Mravec (VUT)
Fluorescenční korelační spektroskopie

Doc. Martin Vala (VUT)
Optické vlastnosti pi-konjugovaných materiálů pro organickou fotoniku

Dr. O. Machalický (UP)
Vztah mezi strukturou organických molekul a jejich absorpčními a luminiscenčními spektry

38. CSI v Norsku

Jan Kratzer

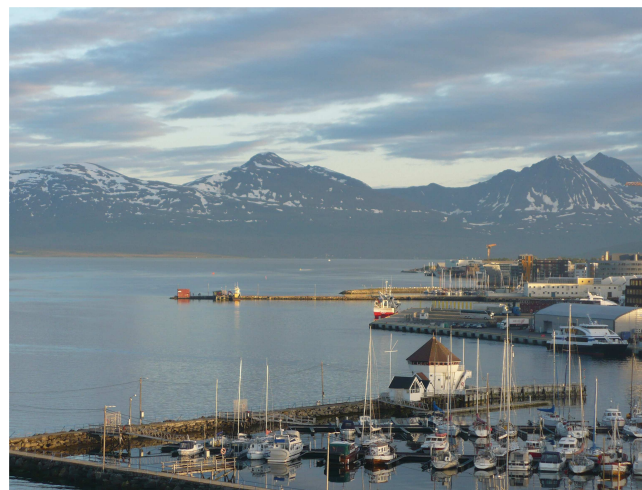
38. ročník největší a nejprestižnější mezinárodní konference v oblasti atomové, molekulové a hmotnostní spektrometrie „Colloquium Spectroscopicum Internationale“ se letos uskutečnil na dalekém severu, asi 350 km za polárním kruhem, v norském Tromsø. Konferenci hostila místní univerzita ve dnech 17.-20. června 2013, tedy v termínu, kdy si mohli její účastníci naplno vychutnat půlnoční slunce a bílé noci. Letošní ročník byl možná i kvůli ekonomické krizi komornější než ty předchozí. Symposia se zúčastnilo 208 odborníků z 34 zemí, kteří naplnili program konference 28 plenárními přednáškami. V paralelních sekcích dále zaznělo 69 ústních prezentací. V posterové sekci během středního odpoledne pak bylo prezentováno 61 plakátových sdělení.

Slavnostní zahájení konference proběhlo v pondělí ráno a jeho součástí byla i vzpomínka na prof. Kurta Laqua, který zemřel v dubnu letošního roku ve věku nedožitých 94 let. Prof. Laqua byl dlouholetým editorem časopisu Spectrochimica Acta Part B, průkopníkem spektroskopie jiskrového i doutnavého výboje a významné jsou i jeho práce zabývající se laserovou ablací. Poté následovala první plenární přednáška věnovaná dvěma desítkám let výzkumu vesmíru pomocí Hubbleova teleskopu.

Hlavní třída v Tromsø

Další přednášky pak do tématických celků nespojovaly ani tak použité spektrometrické techniky jako spíš problematika, která byla řešena celým spektrem analytických spektrálních metod. Organizátoři letos vsadili na žhavá témata – změnu klimatu a zdraví člověka. Proto blok pondělních přednášek nesl název „Climate change and spectroscopy“, zatímco jméno toho úterního bylo „Pristine environments and spectroscopy“ a ve středu ho vystřídal blok „Human health and spectroscopy“. Jednotlivé paralelní sekce pak byly zaměřeny zejména na charakterizaci materiálů spektrometrickými technikami, environmentální aplikace, zobrazovací techniky a hmotnostní spektrometrii a spektroskopii plazmatu.

Půlnoční slunce

V průběhu konference byly uděleny i dvě ceny. Tou první byla tradiční „CSI award“, kterou za celoživotní přínos na poli analytické spektrometrie získal prof. Ramon Barnes (University of Massachusetts, USA). Druhá cena byla národní a od Norské chemické společnosti ji získal chairman konference Dr. Yngvar Thomassen.

Oceněný prof. Ramon Barnes (foto RSC Publishing, J. of Analytical Atomic Spectrometry)

Pondělní i úterní večer sloužily k neformálním setkáním účastníků nad místním pivem a pizzou ve vyhlášené hospodě Ølhallen v těsné blízkosti starobylého pivovaru Mack. Vrcholem společenského programu konference byla středeční večeře ve výzkumném centru klimatu a životního prostředí FRAM, což je instituce sdružující cca 500 zaměstnanců z 20 různých ústavů. Před večeří si účastníci vyslechli krátkou prezentaci o činnosti tohoto centra, jehož náplní práce je multidisciplinární výzkum na poli přírodních věd.

Program konference včetně abstrakt je k nahlédnutí u J. Kratzera (jkratzer@biomed.cas.cz). Příští CSI, v pořadí již 39., se uskuteční na přelomu srpna a září 2015 v portugalské Coimbře. Podrobnosti o této konferenci budou moci zájemci v předstihu nalézt na webových stránkách naší spektroskopické společnosti a v jejím bulletinu.

Medaile Jana Marka Marci z Kronlandu

Udělení medaile Jana Marka Marci prof. RNDr. Janu Jančovi, DrSc.

Viktor Kanický

Na základě návrhu členů Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci schváleného hlasováním předsednictva hlavního výboru Společnosti byla udělena profesoru Jančovi z Ústavu fyzikální elektroniky Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity za jeho významné celoživotní vědecké a pedagogické dílo medaile Jana Marka Marci. Profesor Janča převzal medaili z rukou předsedy Spektroskopické společnosti prof. Viktora Kanického a vědeckého tajemníka Společnosti prof. Pavla Matějky.

Jan Janča se narodil 2. října 1938 ve Zlíně. Po studiu fyziky na Přírodovědecké fakultě J. E. Purkyně v Brně (MU) absolvoval vědeckou aspiranturu u prof. Václava Trunečka se zaměřením na fyziku plazmatu vysokofrekvenčních výbojů. Po obhájení kandidátské disertační práce v roce 1966 vyučoval na *Military Technical College* v Káhiře (1968-69). V roce 1990 obhájil disertaci doktora věd (DrSc.) v oboru Fyzika plazmatu a v roce 1991 byl jmenován profesorem v oboru Fyzika plazmatu. V letech 1994 až 2005 působil ve funkci vedoucího Katedry fyzikální elektroniky.

Vědeckovýzkumné aktivity profesora Janči v oboru fyzika plazmatu pokrývají široký tematický rozsah. Patří k nim například vývoj optických metod pro stanovení rotačních a vibračních teplot, vývoj metod a konstrukce zařízení pro depozici dielektrických a polymerních tenkých vrstev, diamantu podobných vrstev a vývoj zařízení pro účinnou dezinfekci vody na principu výboje s vysokou výtěžností ozonu a UV záření. Výsledky své vědeckovýzkumné činnosti zveřejnil profesor Janča ve více než 250 renomovaných publikacích.

Profesor Janča se věnuje studentům v pregraduálním i postgraduálním studiu fyziky. Vychoval celou řadu kvalitních absolventů magisterského a doktorského studia v oboru fyzika plazmatu. Je členem oborových rad pro doktorské studium na PŘF MU, Fakultě chemické VUT v Brně a Matematicko-fyzikální fakultě UK Praha. Byl členem Vědecké rady PŘF MU a předsedou Akademického senátu Masarykovy univerzity (1991-93). Je jedním z garantů centra laserového výzkumu AVČR. Za svoje zásluhy byl oceněn v roce 1996 bronzovou medailí České fyzikální společnosti.

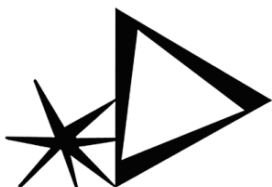
Základní výzkum i aplikovaný výzkum a vývoj organizoval a uskutečňoval profesor Janča s podporou financování projektů ve formě grantů několika grantových agentur České republiky. Podařilo se mu získat financování dvou rozsáhlých výzkumných záměrů MŠMT zaměřených na výzkum, vývoj a aplikace neizotermního nízkoteplotního nerovnovážného plazmatu a jeho interakcí s látkou.

Předání medaile prof. Reineru Salzerovi

Viktor Kanický

V roce 2012 byla profesoru Reineru Salzerovi (TU Dresden) udělena medaile Jana Marka Marci. U příležitosti jeho letošní červnové návštěvy Prahy mu byla na schůzi HV tato medaile předána. Informace o vědeckém profilu prof. Salzera byla zveřejněna v Bulletinu Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci č. 157.

Soutěž o nejlepší práci mladých autorů v oboru spektroskopie (do 35 let) Ročník 2013

Soutěž vyhlašuje Spektroskopická společnost Jana Marka Marci, a to ve dvou kategoriích:

A - diplomové práce

B - publikované původní práce, resp. soubor prací

Generálním sponzorem je firma [Thermo Fisher Scientific](#) spolu s partnery [Pragolab](#) a [Nicolet CZ](#).

Termín pro zasílání přihlášek je do 11. října 2013

V obou kategoriích jsou předložené práce oponovány. Součástí soutěže je ústní prezentace výsledků práce na veřejné části zasedání Hlavního výboru Spektroskopické společnosti JMM, kdy jsou soutěžící zároveň seznámeni s oponentskými posudky. Veřejná část zasedání je poté ukončena

vyhlášením výsledků soutěže a předáním cen. V každé kategorii jsou vyhodnoceny 3 nejlepší práce; s oceněním je spojena finanční odměna až ve výši 3 000 Kč pro kategorii A, pro kategorii B je vedle finanční odměny až 6 000 Kč možné i přiznání nároku na cestovní grant až do výše 30 tisíc Kč. Jeho udělení se řídí samostatnými, níže uvedenými podmínkami. O uskutečnění soutěže rozhodne předsednictvo Spektroskopické společnosti JMM až podle počtu přihlášených prací.

Podmínky účasti v soutěži :

Autor, mladší 35 let ke dni podání přihlášky, zašle či osobně doručí přihlášku včetně všech náležitostí do 11. října 2013, na adresu

Dr. Tomáš Matoušek

UIACH AV ČR, v.v.i., Vídeňská 1083, 142 20 Praha 4

E-mail matousek@biomed.cas.cz

Tel. 241 062 474

ThermoFisher
SCIENTIFIC

pragolab
laboratorní přístroje a zařízení

Formuláře přihlášky včetně prohlášení spoluautorů lze stáhnout na webové adrese <http://www.spektroskopie.cz> a na str.11-13 tohoto čísla bulletinu.

- současnou kontaktní adresu (včetně PSČ, fax, telefon, e-mail).

V přihlášce do soutěže je třeba uvést:

- jméno, příjmení, tituly,
- datum narození,
- kategorii soutěžních prací,
- název práce (souboru prací),
- obor spektroskopie,
- adresu pracoviště, na němž byla práce vypracována, pro kategorii A i jméno školitele a oponenta diplomové práce

Součástí přihlášky musí být

Pro kategorii A:

- souhrn práce v rozsahu asi 1 strany v tištěné i elektronické podobě
- 1 výtisk soutěžní práce
- práce v elektronické formě

Pro kategorii B:

- souhrn práce/souboru prací v rozsahu asi 1 strany a v případě souboru prací také seznam jednotlivých prací, v tištěné i elektronické podobě

- 2 výtisky soutěžní práce/prací
- práce v elektronické formě
- prohlášení zástupce spoluautorů o podílu soutěžícího na předložené práci a kontaktní údaje (e-mail, adresa, telefon) na uvedené spoluautory, česky nebo anglicky.

Ústní prezentace proběhne v prosinci 2013 a přihlášení účastníci budou k účasti na ni písemně vyzváni. Předsednictvo Hlavního výboru SS JMM si v případě velkého počtu přihlášených vyhrazuje právo provést výběr soutěžících pro ústní prezentaci. Po skončení soutěže budou všechny doručené materiály soutěžícím vráceny. Po ústní prezentaci budou mimopražským účastníkům uhrazeny cestovní náklady (z ČR) na základě předložených jízdenek.

Hlavní výbor SS JMM má právo na základě kvality příspěvků nebo počtu přihlášených účastníků rozhodnout o zrušení některých cen či o jejich redukci.

Další informace je možné získat ve starších číslech [Bulletinu Společnosti](#) (např. vyhodnocení minulých ročníků, včetně abstrakt oceněných prací, byla uveřejněna v č. 146, 150, 154, 158).

Podmínky pro udělení a využití cestovního grantu v kategorii B soutěže o nejlepší práci v oboru spektroskopie mladých autorů:

1. Uchazeč ve věku do 35 let předložil se všemi náležitostmi svou práci do soutěže mladých spektroskopiků. Na základě posudků 2 oponentů

a kvalitní ústní prezentace práci řádně obhájil, byl oceněn jednou z hlavních cen při příležitosti zasedání HV SS JMM v prosinci 2013 a byl mu přiznán nárok na cestovní grant ve výši specifikované rozhodnutím HV SS JMM.

2. O vlastní cestovní grant může uchazeč požádat SS JMM během následujícího roku (2014), nejdéle pak 1 rok od data zasedání HV SS JMM, na kterém byl nárok na udělení cestovního grantu přiznán.
3. Žádost musí obsahovat:
 - a) Stručnou charakteristiku konference s označením přínosu pro uchazeče.
 - b) Potvrzení o přijetí abstraktu na konferenci spektroskopicky zaměřenou nebo s využitím dané spektroskopické metody v jiném směru výzkumu.
 - c) Doporučení školitele či vedoucího, popř. souhlas zaměstnavatele s účastí žadatele na konferenci.
4. Účastník konference napíše pojednání o konferenci do Bulletinu Společnosti (do 1 měsíce od návratu z konference).
5. Účastník provede řádné vyúčtování přidělených grantových prostředků do 3 týdnů po návratu, nejpozději do 15. 12. v daném roce, na základě platných dokladů.
6. Přidělené finanční prostředky lze použít na cestovné, konferenční poplatky, ubytování a jako příspěvek na stravné.

Výše grantu:

- 1.místo: cestovní grant až do výše 30 tis. Kč,
- 2.místo: cestovní grant až do výše 20 tis. Kč,
- 3.místo: cestovní grant až do výše 10 tis. Kč.

V letošním roce někteří naši členové slaví významná životní jubilea

Gratulujeme a přejeme pevné zdraví do dalších let

Spektroskopická společnost JMM

Prof. RNDr. Viktor Kanický, DrSc.

Vítězslav Otruba

Viktor Kanický se narodil v r. 1953 v Brně. Po maturitě studoval chemii na Přírodovědecké fakultě UJEP v Brně (nyní Masarykova univerzita), v r. 1977 obhájil diplomovou práci a v r. 1978 rigorózní práci (RNDr.), obě na téma fotometrické studium rovnováh komplexů uranylu s Chromazurolom S. V období 1978 – 1991 pracoval v Geologickém průzkumu, později UNIGEO, v Brně. Externí vědeckou aspiranturu na katedře analytické chemie UJEP v letech 1984 – 89 ukončil v r. 1990 obhájením disertační práce kandidáta věd na téma „K problému interferencí při stanovení prvků vzácných zemin v rudách a koncentrátech optickou emisní spektrometrií s indukčně vázaným plazmatem“, (CSc.). V roce 1991 přešel na Pedagogickou fakultu MU, kde pracoval jako odborný asistent katedry chemie. V roce 1994 se stal odborným asistentem na katedře analytické chemie Přírodovědecké fakulty MU a na Ústavu chemie PŘF MU působí dosud. V roce 1995 se habilitoval v oboru Analytická chemie (habilitační práce „Emisní spektrometrie s indukčně vázaným plazmatem pro analýzu roztoků a pevných látek“). Disertační práci doktora chemických věd v oboru Analytická chemie „Atomic emission spectrometry with inductively coupled plasma in the analysis of solutions and solids“ obhájil v r. 2001 na Katedře analytické chemie, Fakulta chemicko-technologická, Univerzita Pardubice. V r. 2003 byl jmenován profesorem.

Na zaměření výzkumu prof. Kanického měla zásadní vliv spolupráce s laboratoří dr. J.-M. Mermeta na Université Claude Bernard v Lyonu. Dr. Mermet byl v devadesátých letech minulého století jedním z předních světových odborníků ve spektrometrii s indukčně vázaným plazmatem (ICP) a aplikací laserové ablace ve spojení s ICP (LA-ICP) a právě zde se prof. Kanický prakticky seznámil s možnostmi LA-ICP na zařízení zkonstruovaném dr. Mermetem. Metody ICP a LA, spolu s aplikací spektroskopie laserem buzeného plazmatu (LIBS) jsou dodnes nosnými tématy výzkumu prof. Kanického, a to jak základního (interakce laserového záření s materiálem), tak aplikovaného (analýza

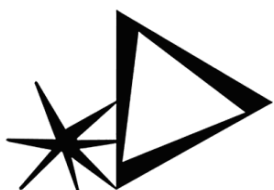
geologických, environmentálních, archeologických a technologických vzorků). Je spoluautorem více než sta původních vědeckých prací v mezinárodních časopisech s téměř tisícovkou citací.

Prof. Kanický se dlouhodobě podílí na práci Československé spektroskopické společnosti, nyní Spektroskopické společnosti Jana Marka Marci. V současnosti je druhé volební období předsedou Společnosti. Aktivní činnost ve spektroskopické komunitě se datuje od jeho práce v Geologickém průzkumu v ICP laboratoři s dr. J. Tomanem. Je členem komisí pro obhajoby doktorských disertací (DrSc.) AVČR a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, oborových rad pro doktorské studium Univerzity J.E.Purkyně v Ústí n. Labem, Univerzity Palackého v Olomouci, VŠCHT v Praze a mezinárodních komisí pro obhajoby doktorských disertací v Pau a Lyonu, Francie. Je recenzentem mezinárodních časopisů (Analytical Chemistry, JAAS, Spectrochimica Acta Part B, Analytical and Bioanalytical Chemistry, Talanta) a projektů agentury Slovenské republiky VEGA. Je členem České komise při UNESCO.

Prof. Kanický, v pozadí Mont Blanc

Viktor je člověk společensky velmi aktivní a do dalších let mu přejeme pevné zdraví pro jeho vědeckou práci i záliby – zimní alpské lyžování a letní turistiku v jeho oblíbené Francii.

Příhláška

do Soutěže o nejlepší práci v oboru spektroskopie mladých autorů (do 35 let), ročník 2013

Jméno, příjmení, titul:

Datum narození:

Název práce- souboru prací

.....
.....

Přihlašuji se do soutěžní kategorie (zakroužkujte):

A

B

Obor(y) spektroskopie

G Atomová spektroskopie

G Speciální spektroskopické metody

G Molekulová spektroskopie

G Rentgenová spektrometrie

G Hmotnostní spektrometrie

G Vibrační spektroskopie

G Instrumentální radioanalytické metody

G Magnetická rezonanční
spektroskopie

G Mössbauerova spektroskopie

G Elektronová a iontová spektroskopie

G Fotoelektronová spektroskopie

G Jiné:

Adresa pracoviště, na kterém byla práce vypracována:

.....
.....

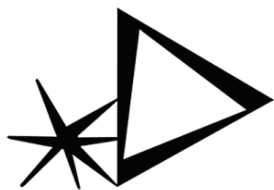
Kat.A: Vedoucí diplomové práce.....Oponent:.....

Kontaktní poštovní adresa včetně PSČ (platná v době data přihlášky i Soutěže):

.....
.....

Tel: Fax: E-mail:

Datum podání přihlášky: Podpis:

SPEKTROSKOPICKÁ SPOLEČNOST JANA MARKA MARCI

Prohlášení spoluautorů

o podílu soutěžícího na předložené práci

Jménem ostatních spoluautorů čestně prohlašuji, že podíl

.....
(jméno, příjmení , titul soutěžícího)

na pracích předložených do **Soutěže o nejlepší práci v oboru spektroskopie mladých autorů**
byl tento (stručně charakterizujte):

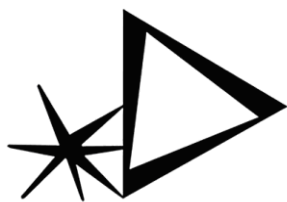
Jméno, příjmení a titul spoluautora:

Poštovní adresa:

Tel. E-mail:

Datum

Podpis

Declaration of Co-Authors

about the share of the Contestant on presented paper(s)

On behalf of other Co-Authors I declare, that the Contestant's

.....
(Title, Name, Surname of the Contestant)

share on the papers submitted to **The Young Authors' Best Paper in Spectroscopy Competition** was as follows (please briefly characterize):

Title, Name, Surname of the Co-Author:

Postal address:

Phone E-mail:

Date

Signature

NABÍDKA PUBLIKACÍ SPEKTROSKOPICKÉ SPOLEČNOSTI JMM

2. Podzimní škola rentgenové mikroanalýzy 2012 - sborník přednášek na CD	199,- Kč
Škola luminiscenční spektrometrie 2011 - sborník přednášek na CD	199,- Kč
Podzimní škola rentgenové mikroanalýzy 2010, sborník přednášek na CD	199,- Kč
Inorganic Environmental Analysis	161,- Kč
Referenční materiály (přednášky)	93,- Kč
Názvosloví IUPAC (Part XII: Terms related to electrothermal atomization; Part XIII: Terms related to chemical vapour generation)	35,- Kč
Kurz ICP pro pokročilé	245,- Kč
5. kurz ICP spektrometrie 2009	350,- Kč
6. kurz ICP spektrometrie 2011	350,- Kč
Kurz AAS pro pokročilé (1996)	120,- Kč
Metodická příručka pro uživatele FTIR	149,- Kč
Skripta Kurz HPLC/MS (2001)	100,- Kč
12. Spektroskopická konference	190,- Kč
13. Spektroskopická konference (2007 Lednice)	130,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '03	62,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '04	78,- Kč
AAS II – kurz pro pokročilé (2006)	435,- Kč
Sborník přednášek ze semináře Radioanalytické metody IAA '05	126,- Kč

Spektroskopická společnost Jana Marka Marci

se sídlem: Thákurova 7, 166 29 Praha 6 e-mail: immss@spektroskopie.cz

<http://www.spektroskopie.cz>

Adresa pro zasílání korespondence: Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, Kotlářská 2,
611 37 Brno

Adresa sekretariátu pro osobní kontakt: Univerzitní kampus Bohunice, pavilon A14

Úřední hodiny: úterý 10 – 12 h, čtvrtek 10 – 12 h

Telefon: 549 49 1436, fax: 549 49 2494, mobil: 722 554 326, tajemnice Markéta Koželouhová

redakční rada:

prof. RNDr. Josef Komárek, DrSc. (předseda)

Doc. Ing. Josef Čáslavský, CSc., prof. RNDr. Viktor Kanický, DrSc.

tech. redakce: Mgr. Rostislav Červenka

redakční uzávěrka: 30. 6. 2013

uzávěrka příštího čísla: 30. 9. 2013